

2

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 24 grudnia 1968 r.

w sprawie: szczegółowych zasad opodatkowania podatkiem obrotowym jednostek gospodarki uspołecznionej oraz ulg i zwolnień od tego podatku.

Na podstawie § 5 ust. 2 pkt 1, § 12 ust. 1, § 18 ust. 6 i § 24 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 1—7 uchwały nr 257 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1968 r. w sprawie podatku obrotowego od jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 35, poz. 244) oraz § 22 ust. 2 uchwały nr 55 Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1962 r. w sprawie zasad i trybu ustalania cen artykułów i usług przeznaczonych na eksport oraz rozliczeń z przedsiębiorstwami handlu zagranicznego (Monitor Polski z 1962 r. Nr 22, poz. 95 i z 1966 r. Nr 55, poz. 261) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I.

Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Podatnikami obok wymienionych w § 4 ust. 1 uchwały nr 257 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1968 r. w sprawie podatku obrotowego od jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 35, poz. 244), zwanej w dalszym ciągu „uchwałą”, są również działające według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego zakłady przedsiębiorstw państwowych oraz zakłady (oddziały) związków (central) spółdzielni i spółdzielni.

2. Przepis § 1 ust. 1 pkt 4 uchwały dotyczy gospodarstw pomocniczych prowadzonych według zasad rozrachunku gospodarczego.

3. Ilekroć w zarządzeniu użyto określenia:

- 1) „jednostka gospodarcza” — rozumie się przez to jednostki wymienione w § 1 uchwały oraz w ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu;
- 2) „organ finansowy” — rozumie się przez to właściwy miejscowo dla jednostki gospodarczej wydział finansowy prezydium powiatowej rady narodowej, rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonym z województwa.

4. Zarządzenie nie dotyczy:

- 1) spraw unormowanych zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 1965 r. w sprawie ulg podatkowych dla przedsiębiorstw państwowych podległych radom narodowym oraz dla spółdzielni i ich związków (Monitor Polski z 1966 r. Nr 2, poz. 17);
- 2) sprawy:
  - a) pokrywania z podatku obrotowego dotacji przedmiotowych,
  - b) podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów,

- c) poboru w formie ryczałtu podatków obrotowego oraz dochodowego od niektórych spółdzielczych zakładów usługowych,
- d) podatku obrotowego od przedsiębiorstw podległych i nadzorowanych przez Komitet Drobnej Wytwórczości oraz spółdzielni i ich związków, którą uregulują odrębne przepisy.

DZIAŁ II.

Rozdział 1.

Właściwość organów finansowych.

§ 2. 1. Właściwy do ustalenia zobowiązań podatkowych z tytułu podatku obrotowego i do poboru tego podatku jest organ finansowy, w którego okręgu znajduje się w danym roku podatkowym siedziba jednostki gospodarczej, obowiązanej do uiszczenia podatku.

2. Siedzibą jednostki gospodarczej (ust. 1) jest miejscowość, w której znajduje się zarząd tej jednostki, bądź miejscowość określona w przepisach (statucie) jako siedziba jednostki.

3. W razie zmiany siedziby jednostki gospodarczej w ciągu roku podatkowego do ustalenia zobowiązań podatkowych i poboru podatku do końca roku podatkowego właściwy jest organ finansowy (ust. 1) tej rady narodowej, w której budżecie uwzględniono dochody z tytułu podatku obrotowego od tej jednostki.

Rozdział 2.

Ewidencjonowanie, rozliczanie i płatność podatku.

§ 3. 1. Jednostka gospodarcza obowiązana jest prowadzić księgowość w sposób umożliwiający ustalenie:

- 1) w razie opodatkowania przy zastosowaniu stawek procentowych:
  - a) wielkości obrotu, z podziałem na obroty opodatkowane według poszczególnych stawek podatkowych, oraz obrotu nie podlegającego opodatkowaniu bądź zwolnionego od podatku,
  - b) wysokości należnego podatku;
- 2) w razie opodatkowania w formie różnicy cen:
  - a) rodzaju (gatunku), ilości, wartości sprzedaży poszczególnych produktów w cenach zbytu i cenach fabrycznych oraz wysokości należnego podatku od poszczególnych produktów,

b) wielkości obrotu nie podlegającego podatkowi bądź zwolnionego od podatku.

2. W razie niejednolitego sposobu opodatkowania obowiązującego danego podatnika urzędzenia księgowe powinny odrębnie wykazywać dane wiążące się z opodatkowaniem według każdego z tych sposobów opodatkowania.

3. Przepisy ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 stosuje się odpowiednio w zakresie usług i imprez.

§ 4. 1. Jeżeli jednostka gospodarcza obowiązana do uiszczania podatku obrotowego według różnych stawek nie podaje w urzędzeniach księgowych danych, o których mowa w § 3, bądź sporządza wadliwie dokumenty dotyczące rozliczenia podatku i wskutek tego uniemożliwia prawidłowy podział obrotu według poszczególnych stawek podatkowych oraz prawidłowe wydzielenie obrotu nie podlegającego opodatkowaniu bądź zwolnionego od podatku — organ finansowy ustala należny podatek przez zastosowanie do całego obrotu podlegającego opodatkowaniu stawki właściwej dla najwyższej opodatkowanego w danej grupie produktu, sprzedanego w okresie objętym rozliczeniem. W razie niemożności wydzielenia przez jednostkę gospodarczą obrotu nie podlegającego opodatkowaniu lub zwolnionego od podatku, podatek ustala się przez zastosowanie powyższej stawki podatkowej do pełnego obrotu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do jednostek gospodarczych świadczących usługi lub organizujących imprezy.

§ 5. Za kwoty podatku podane w § 18 ust. 1 i 2 uchwały oraz § 6 zarządzenia uważać należy kwoty należnego podatku obrotowego, bez potrącenia dotacji przedmiotowych (kwoty podatku brutto).

§ 6. 1. Jednostka gospodarcza uiszczająca podatek obrotowy za okresy dekadowe (§ 18 ust. 3 uchwały) może obliczać i uiszczać podatek za te okresy w danym miesiącu prowizorycznie, stosując do obrotu podlegającego opodatkowaniu procentową stawkę wynikającą ze stosunku kwoty podatku obrotowego do kwoty obrotu podlegającego opodatkowaniu, przewidzianych na dany kwartał w planie techniczno-ekonomicznym. W okresie sporządzania planu należy stosować stawkę wynikającą ze stosunku kwoty podatku obrotowego do kwoty opodatkowanego obrotu, przewidzianych w poprzednim kwartale w planie techniczno-ekonomicznym. W razie trudności w wydzieleniu w planie obrotu podlegającego opodatkowaniu stawkę powyższą określa się na podstawie stosunku kwoty podatku do pełnego obrotu, z tym że podatek oblicza się wówczas stosując stawkę do pełnego obrotu.

2. Jednostka gospodarcza, o której mowa w ust. 1, może za zgodą organu finansowego obliczać i uiszczać podatek prowizorycznie za okresy dekadowe w ciągu miesiąca w kwocie odpowiadającej $\frac{1}{3}$ kwoty podatku przewidzianego na dany kwartał w planie techniczno-ekonomicznym lub $\frac{1}{3}$ kwoty podatku należnego za poprzedni kwartał.

3. Prowizoryczny sposób obliczania i uiszczania podatku przewidziany w ust. 1 może być stosowany również przez jednostkę gospodarczą uiszczającą podatek obrotowy za okresy miesięczne (§ 18 ust. 2 uchwały), z tym że podatek oblicza się i uiszcza prowizorycznie za poszczególne miesiące danego kwartału. Za zgodą organu finansowego prowizoryczna wpłata za okres miesięczny może wynosić $\frac{1}{3}$ kwoty podatku przewidzianego na dany kwartał w planie techniczno-ekonomicznym jednostki gospodarczej lub $\frac{1}{3}$ kwoty podatku należnego za poprzedni kwartał.

4. Prowizoryczny sposób obliczania podatku przewidziany w ust. 1 może być stosowany również przez jednostkę gospodarczą uiszczającą podatek obrotowy w drodze potrącenia go przez bank przy inkasie faktur, z tym że jednostka ta może w tym wypadku w ciągu miesiąca na pozostającej u niej kopii faktury oraz na 1, 2 i 4 egzemplarzu żądania

zapłaty, dotyczących transakcji towarowych, podlegających opodatkowaniu, obliczać podatek prowizorycznie.

5. Prowizoryczny sposób uiszczania podatku obrotowego (ust. 1—4) nie dotyczy podatku od transakcji eksportowych.

6. Jednostka gospodarcza zamierzająca prowizorycznie obliczać i uiszczać podatek obrotowy (ust. 1, 3 i 4) powinna o tym uprzedzić organ finansowy, z tym że zgłoszony tryb rozliczania obowiązuje jednostkę gospodarczą do końca roku podatkowego.

7. Rozliczenie należnego podatku obrotowego na podstawie stawek wynikających z tabeli lub katalogu cen fabrycznych w wypadkach, o których mowa w:

- 1) ust. 1, 2 i 4 — następuje za okresy miesięczne;
- 2) ust. 3 — następuje za okresy kwartalne.

§ 7. 1. Jeżeli w wyniku obrachunku przeprowadzonego w późniejszym okresie rozliczeniowym w związku z prowizorycznym obliczaniem podatku w sposób określony w § 6 powstanie różnica między kwotą podatku ostatecznie ustaloną za okres płatności a kwotą podatku obliczoną prowizorycznie — brakującą różnicę należy wpłacić bez obliczania odsetek z zwłoką w terminie przewidzianym do złożenia rozliczenia podatkowego, nadpłatę zaś zalicza się na należności bieżące bądź na żądanie jednostki gospodarczej podlega ona zwrotowi w ciągu 7 dni po złożeniu wniosku o zwrot nadpłaty.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wszystkich wypadków sprostowania, w wyniku rozliczenia okresowego, wysokości należnego i uiszczanego podatku obrotowego, wynikającego z rozliczeń podatkowych za poprzednie okresy objęte rozliczeniem, jeżeli sprostowania te są wynikiem okoliczności ujawnionych po dokonaniu rozliczeń za okres, którego dotyczą te sprostowania. Sprostowania obrotów i należnego podatku powinny być uwzględnione w rozliczeniu podatkowym za ten okres, w którym wprowadzono odpowiednie poprawki do ksiąg. Podatek obrotowy nie objęty rozliczeniami okresowymi, a zadeklarowany w rozliczeniu rocznym w związku ze sprostowaniem lub uzupełnieniem zapisów księgowych, dokonanych w toku sporządzania rocznego sprawozdania finansowego — płatny jest przed upływem terminu do złożenia rozliczenia podatku obrotowego za dany rok podatkowy.

§ 8. 1. Jednostki gospodarcze rozliczają podatek obrotowy:

- 1) za okresy miesięczne, jeżeli obowiązane są do uiszczania podatku obrotowego za okresy dekadowe albo inne, lecz krótsze od miesiąca bądź miesięczne;
- 2) za okresy kwartalne, jeżeli obowiązane są do uiszczania podatku obrotowego za okresy kwartalne.

2. Wszystkie jednostki gospodarcze obowiązane są do dokonywania ostatecznego rozliczenia podatku obrotowego za rok podatkowy.

3. Rozliczenia podatku dokonuje się przez przedstawienie organowi finansowemu odpowiednich dokumentów rozliczeniowych, przewidzianych odrębnymi przepisami.

Rozdział 3.

Opodatkowanie obrotów wewnętrznych.

§ 9. 1. Na równi ze sprzedażą traktuje się zużycie wytworzonych przez jednostkę gospodarczą produktów na własne cele produkcyjne, ogólnozakładowe, pozaoperacyjne, inwestycyjne i remonty kapitalne, jeżeli zaliczenie powyższych produktów następuje po cenie wyższej od ich ceny fabrycznej bądź — w razie nieustalenia ceny fabrycznej — po cenie zaliczeniowej wyższej od planowanego kosztu produkcji, zwiększonego o zysk określony przez zastosowanie do tego kosztu stopy zysku wynikającej z planu jednostki gospodarczej.

2. Za cenę zaliczeniową w rozumieniu ust. 1 uważa się cenę, po jakiej jednostka gospodarcza obowiązana jest zaliczyć do kosztu własnego wytworzony przez nią produkt, użyty do celów określonych w ust. 1.

3. Podatek stanowi różnicę między ceną, po której produkt zalicza się do kosztów, a jego ceną fabryczną bądź — w razie nieustalenia ceny fabrycznej — różnicę między ceną zaliczeniową a planowanym kosztem produkcji, zwiększonym o zysk (ust. 1).

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do usług, § 10. W wypadkach, o których mowa w § 9 ust. 1:

- 1) podstawę opodatkowania stanowi ilość produktu;
- 2) za datę dokonania obrotu uważa się dzień zużycia produktów bądź wykonania usług. Przy składowaniu produktów, o których mowa w § 9 ust. 1, łącznie z produktami (materiałami) zakupywanymi od innych jednostek i ujmowaniu ich w ewidencji jako zapasy materiałów — za datę dokonania obrotu uważa się datę przekazania produktów, o których mowa w § 9 ust. 1, do magazynu materiałów.

Rozdział 4.

Podatek obrotowy płatny przy inkasie faktur.

§ 11. 1. Podatek obrotowy regulowany w drodze potrącania go przy inkasie faktur (§ 18 ust. 6 uchwały) uiszczają jednostki gospodarcze:

- 1) podległe Ministrowi Przemysłu Lekkiego, z wyjątkiem jednostek gospodarczych zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Lniarskiego i Odzieżowego;
- 2) podległe Ministrowi Przemysłu Spożywczego, z wyjątkiem jednostek gospodarczych zgrupowanych w Centralach: Przemysłu Mięsnego i Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” oraz w Zjednoczeniach Przemysłów: Olejarskiego, Ziemiaczanego, Zielarskiego, Paszowego „Bacutil” i Koncentratów Spożywczych;
- 3) zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Chemii Gospodarczej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podatku od obrotów nie rozliczanych w trybie inkasowym, jak np. podatku:

- 1) od produktów objętych żądaniem zapłaty, co do których odbiorca odmówił akceptu;
- 2) wynikającego z not debetowych (dodatkowych obciążeń odbiorcy za dostarczone mu przez podatkownika produkty);
- 3) od nadmiernych ubytków produktów.

§ 12. 1. Jednostki gospodarcze, o których mowa w § 11 ust. 1, obowiązane są na kopii faktury pozostającej u nich oraz na 1, 2 i 4 egzemplarzu żądania zapłaty przesłanym do banku podać kwotę przypadającego podatku obrotowego od obrotów objętych fakturą. Jeżeli żądania zapłaty sporządzane są łącznie dla kilku faktur, kwota należnego podatku powinna być obliczona oddzielnie na każdej kopii faktury, natomiast na żądaniu zapłaty podatek powinien być podany w łącznej sumie.

2. W razie obliczania podatku w sposób prowizoryczny należy na żądaniu zapłaty przesłanym do banku podać wysokość zastosowanej średniej stawki podatkowej (§ 6 ust. 1 i 4).

§ 13. Podatek obrotowy należny od obrotów wynikających z faktur częściowo akceptowanych bądź częściowo regulowanych przez odbiorcę produktu potrąca bank z zainkasowanych kwot przed innymi należnościami. W razie gdyby powyższy sposób regulowania podatku powodował trudności finansowe dla jednostki gospodarczej, bank może potrącać na poczet należnego podatku z zainkasowanych należności kwotę obliczoną przez pomnożenie zainkasowanej należności przez procent wynikający ze stosunku należnego podatku do pełnej należności objętej żądaniem zapłaty.

§ 14. 1. Jeżeli wskutek odmowy akceptu przez odbiorcę produktu należność za sprzedany produkt zamiast w drodze inkasa jest realizowana na podstawie polecenia przelewu, wówczas należny podatek obrotowy płatny jest w ciągu 13 dni po upływie miesiąca, w którym bank zawiadomił podatnika o odmowie akceptu.

2. W razie wystawienia not debetowych (§ 11 ust. 2 pkt 2) podatek obrotowy przypadający od obrotów wynikających z tych not płatny jest w ciągu 13 dni po upływie miesiąca, w którym wystawiono notę debetową.

§ 15. 1. Jeżeli przy ostatecznym rozliczeniu podatku za okres roczny, dokonany na podstawie rocznego rozliczenia podatku obrotowego, kwota podatku obrotowego ustalona według obowiązujących stawek okaże się wyższa od kwoty wpłaconej na poczet powyższej należności, zaległość powstała w wyniku niezrealizowania faktur - płatna jest w miarę inkasowania należności wynikających z tych faktur. Jednostka gospodarcza obowiązana jest dołączyć do rozliczenia podatku obrotowego za ostatni miesiąc (kwartał) roku podatkowego zestawienie faktur złożonych do inkasa w ciągu roku, a nie zrealizowanych do dnia złożenia rozliczenia rocznego podatku obrotowego. Zestawienie powinno zawierać numer i datę faktury, datę złożenia żądania zapłaty do inkasa oraz kwotę podatku obrotowego obliczonego na kopii faktury.

2. W rozliczeniach miesięcznych podatku obrotowego należy do czasu całkowitej spłaty należnego podatku (ust. 1) podawać w oddzielnej pozycji wpłacone kwoty podatku wynikające z faktur złożonych do inkasa w ubiegłym roku podatkowym, a zrealizowanych po dniu złożenia rozliczenia podatku obrotowego za powyższy rok.

Rozdział 5.

Tryb rozliczania podatku obrotowego od obrotu osiągniętego przez przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielcze ze sprzedaży produktów przeznaczonych na eksport.

§ 16. 1. Podatek obrotowy przypadający od obrotu osiągniętego ze sprzedaży przedsiębiorstwom handlu zagranicznego przez przedsiębiorstwa państwowe objęte planowaniem centralnym wytworzonych (przetworzonych) przez nie produktów przeznaczonych na eksport płatny jest w wysokości różnicy między ceną zbytu tych produktów a ich ceną fabryczną.

2. Podatek obrotowy przypadający od obrotu osiągniętego ze sprzedaży przedsiębiorstwom handlu zagranicznego przez przedsiębiorstwa państwowe nie wymienione w ust. 1 oraz przez spółdzielnie wytworzonych przez nie produktów przeznaczonych na eksport płatny jest według obowiązujących stawek podatkowych.

§ 17. Przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielnie, zwane w dalszym ciągu niniejszego rozdziału „dostawcami”, powinny w razie sprzedaży przedsiębiorstwom handlu zagranicznego produktów przeznaczonych na eksport:

- 1) na pozostającej u nich kopii faktury podać, jeśli idzie o:
  - a) przedsiębiorstwa państwowe objęte planowaniem centralnym — wartość sprzedanych produktów, obliczoną według cen zbytu i cen fabrycznych oraz różnicę tych wartości (podatek obrotowy); nie dotyczy to produktów, których cena zbytu jest równa cenie fabrycznej lub od niej niższa,
  - b) przedsiębiorstwa państwowe nie objęte planowaniem centralnym i spółdzielnie — wartość sprzedanych produktów obliczoną według cen zbytu, kwotę należnego podatku obrotowego oraz różnicę tych wartości, traktowaną na równi z ceną fabryczną;
- 2) zapisać na koncie sprzedaży wartość sprzedanych produktów, obliczoną według obowiązujących cen zbytu,

obciążając odbiorcę należnością obliczoną według cen fabrycznych, a różnicę odnosząc w ciężar rozrachunków z właściwym miejscowo organem finansowym;

- 3) zadeklarować właściwemu miejscowo organowi finansowemu przy rozliczeniu miesięcznym podatku obrotowego obroty osiągnięte ze sprzedaży produktów przeznaczonych na eksport i kwoty przypadającego od tych obrotów podatku obrotowego odrębnie od obrotów osiągniętych ze sprzedaży na rynek krajowy oraz podatku przypadającego od tych obrotów, z tym że równocześnie kwotę zadeklarowanego podatku należy odnieść w ciężar konta sprzedaży i na dobro konta rozrachunków z właściwym miejscowo organem finansowym. Zaksięgowanie w organie finansowym na karcie kontowej dostawcy zadeklarowanego podatku (przypis) następuje z dniem przekazania go przez Narodowy Bank Polski (§ 18 ust. 2 i 3).

§ 18. 1. Organ finansowy na podstawie miesięcznych rozliczeń podatku obrotowego przedłożonych przez czynnych w jego okręgu dostawców sporządza zestawienie należnego podatku obrotowego od dostaw eksportowych za dany miesiąc, z podziałem na dostawcę, zjednoczenie i resort (urząd centralny, związek spółdzielni). Zestawienie należy sporządzić w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostaje w organie finansowym, a pozostałe dwa należy dołączyć do poleceń przelewu (pobranie) składanych bankowi. Jeden egzemplarz zestawienia bank dołącza do kopii polecenia przelewu stanowiącego dowód uznania rachunku bankowego dochodów budżetowych organu finansowego. Na podstawie powyższego zestawienia organ finansowy wystawia polecenie przelewu (pobrania), które powinno być złożone we właściwym dla organu finansowego oddziale Narodowego Banku Polskiego. Na zestawieniu bądź na indywidualnym poleceniu przelewu (jeśli podatek rozlicza tylko jeden dostawca) należy podać między innymi część budżetu i tytuł budżetowy, na które powinny być zarachowane dochody z tytułu podatku od dostaw eksportowych, oraz zamieścić uwagę „eksport”.

2. Oddział Narodowego Banku Polskiego obciąża kwotą podatku, o której mowa w ust. 1, rachunek Ministerstwa Finansów „zwrot podatku obrotowego od eksportu przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych”, uznając równocześnie rachunek organu finansowego z tytułu podatku obrotowego.

3. Przekazane przez Narodowy Bank Polski kwoty (ust. 2) organ finansowy zapisuje na kartach kontowych poszczególnych dostawców w rubryce „uiszczenia”.

§ 19. 1. Tryb rozliczeń określony w §§ 16—18 stosuje się również w wypadku, gdy między dostawcą (producentem) a przedsiębiorstwem handlu zagranicznego występuje pośrednik kompletujący dostawy (generalny dostawca), z tym że ilekroć w tych przepisach jest mowa o przedsiębiorstwie handlu zagranicznego, rozumieć należy w powyższych wypadkach pośrednika kompletującego dostawę.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, może być za zgodą Ministerstwa Finansów, na wniosek zainteresowanych, stosowany inny tryb rozliczeń aniżeli określony w tym ustępie.

§ 20. 1. W razie zwolnienia dostawców zgrupowanych w zjednoczeniach przemysłu nie wymienionych w § 24 ust. 2 pkt 6 uchwały, w których obowiązuje system opodatkowania w formie różnicy cen, od obowiązku uiszczenia podatku obrotowego, różnica pomiędzy ceną zbytu produktów sprzedanych przedsiębiorstwom handlu zagranicznego z przeznaczeniem na eksport a ceną fabryczną tych produktów pokrywana jest dostawcy z rachunku, o którym mowa w § 18 ust. 2. Dotyczy to wypadków, gdy cena zbytu produktu jest wyższa od jego ceny fabrycznej.

2. W razie całkowitego zwolnienia dostawcy, do którego stosuje się przepisy o opodatkowaniu w formie stawek procentowych, od obowiązku uiszczenia podatku obrotowego, różnica między ceną zbytu produktów, o których mowa w ust. 1, a powyższą ceną, zmniejszoną o podatek obrotowy, jest pokrywana w sposób określony w ust. 1. W razie częściowego zwolnienia powyższego dostawcy od obowiązku uiszczenia podatku obrotowego pokrywa się dostawcy różnicę między ceną zbytu a ceną zbytu zmniejszoną o część podatku obrotowego objętego zwolnieniem.

3. Przepis ust. 2 stosuje się — z zastrzeżeniem przepisu ust. 4 — jedynie w razie sprzedaży na eksport produktów objętych obowiązującymi cennikami. Jeżeli produkt objęty jest cennikiem zaopatrzeniowym, dostawca powinien udowodnić, że cena produktu zawiera podatek obrotowy w określonej wysokości.

4. Poza wypadkami wymienionymi w ust. 3 przepis ust. 2 stosuje się w razie sprzedaży produktów nie objętych obowiązującymi cennikami, jeżeli zgodnie z obowiązującymi przepisami dostawca, korzystający z częściowego lub całkowitego podmiotowego zwolnienia od podatku, ma prawo w kalkulacji dołączonej do wniosku o ustalenie ceny uwzględnić podatek obrotowy według pełnej stawki.

§ 21. W celu otrzymania kwot, o których mowa w § 20, dostawca obowiązany jest sporządzić i przedstawić organowi finansowemu w terminie określonym do przedstawienia miesięcznego rozliczenia podatku obrotowego wykaz tych kwot. Wykaz ten powinien obejmować w wypadkach, o których mowa w § 20:

- 1) ust. 1 — wartość sprzedanych przedsiębiorstwu handlu zagranicznego w okresie rozliczeniowym produktów, o których mowa w tym ustępie, obliczoną według cen zbytu i cen fabrycznych i różnicę tych wartości (kwotę podlegającą pokryciu);
- 2) w ust. 2:
  - a) obliczoną według cen zbytu wartość produktów, o których wyżej mowa, z podziałem na grupy produktów objętych jedną i tą samą stawką procentową podatku obrotowego,
  - b) wysokość tej stawki,
  - c) wielkość zwolnienia od podatku (całkowite lub częściowe),
  - d) kwotę podlegającą pokryciu.

Ponadto należy w wykazie podać podstawę prawną zwolnienia.

§ 22. Tryb postępowania określony w § 18 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wypadków, o których mowa w § 20, z tym że oddział Narodowego Banku Polskiego obciążając podatkiem rachunek, o którym mowa w § 18 ust. 2, uznaje równocześnie rachunek organu finansowego, dział 90 przelewy, rozdział 903 wpływy do rozliczenia. Organ finansowy po otrzymaniu od oddziału Narodowego Banku Polskiego kwot, o których mowa w § 20, przelewa je na rachunek dostawcy.

Rozdział 6.

Wyłączenie z podstawy opodatkowania.

§ 23. 1. Jeżeli jednostka gospodarcza zajmuje się wykończeniem, naprawą lub odnowieniem nabytych przez nią produktów w celu ich dalszej odprzedaży po dokonaniu tych czynności, wówczas z podstawy opodatkowania wyłącza się wartość nabycia tych produktów, pod warunkiem że:

- 1) nie określono dla tych produktów szczególnej stawki podatkowej niższej od stawki obowiązującej dla takich samych produktów nie poddanych wyżej wymienionym zabiegom;
- 2) cena nabycia produktów wziętych do wykończenia, naprawy lub odnowienia zostanie przez jednostkę gospodarczą ujęta w rachunku w oddzielnej pozycji.

2. Przepis ust. 1 dotyczy tylko jednostek gospodarczych, których obowiązuje system procentowych stawek podatku obrotowego.

Rozdział 7.

Powstanie zobowiązania podatkowego i płatność podatku od niektórych produktów przecenionych.

§ 24. 1. Zobowiązanie z tytułu podatku obrotowego od produktów przecenionych, jeżeli wyniki ich przeceny są pokrywane z Funduszu Ryzyka Produkcji lub z innych funduszy (§ 13 ust. 2 pkt 2 i § 14 uchwały), powstaje — gdy idzie o tę część podatku, która stanowi różnicę między kwotą podatku obowiązującą przed przeceną a kwotą podatku wynikającą z przepisu § 13 ust. 1 uchwały bądź z zastosowania procentowej stawki podatkowej do obniżonej ceny zbytu — w dniu przeceny tych produktów.

2. Jednostka gospodarcza obowiązana jest zadeklarować powyższą część podatku w rozliczeniu za okres, w którym powstało zobowiązanie podatkowe, i uiścić go w terminie płatności obowiązującym za ten okres.

3. Pozostała część podatku płatna jest po dokonaniu sprzedaży przecenionego produktu, w obowiązującym jednostkę gospodarczą terminie płatności.

Rozdział 8.

Opodatkowanie produktów w formie różnicy między ceną zbytu produktów a ich ceną fabryczną.

§ 25. 1. Jednostki gospodarcze objęte planowaniem centralnym uiszczają, jeżeli przepisy §§ 26—80 nie stanowią inaczej, podatek obrotowy w wysokości różnicy między ceną zbytu produktów a ich ceną fabryczną, jeśli cena ta jest niższa od ceny zbytu.

2. W razie zmiany cen zbytu lub cen fabrycznych bądź uzupełnienia katalogów cen fabrycznych w związku z rozpoczęciem produkcji produktów nie objętych tymi katalogami, zjednoczenia przemysłów grupujące jednostki gospodarcze, o których mowa w ust. 1, obowiązane są o powyższych zmianach bądź uzupełnieniach zawiadomić bezpośrednio terenowo właściwy wydział finansowy prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonym z województwa) i wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) oraz Ministerstwo Finansów — Departament Dochodów Państwa, dołączając „uzupełnienie do katalogu cen fabrycznych”.

3. Jeżeli w katalogach cen fabrycznych nie podano wysokości opustu z ceny produktu pierwszego gatunku dla określenia ceny produktów o niższej gatunkowości bądź nie są taksatywnie wymienione w tych katalogach produkty o niższej gatunkowości — zjednoczenie przemysłu obowiązane jest podać do wiadomości wydziałowi finansowemu prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonym z województwa) procent opustu z ceny.

Rozdział 9.

Opodatkowanie szczególnie atrakcyjnych artykułów nowo wprowadzanych na rynek.

§ 26. 1. Przedsiębiorstwa państwowe oraz spółdzielnie wytwarzające szczególnie atrakcyjne artykuły nowo wprowadzane na rynek, zwane w dalszym ciągu niniejszego roz-

działu „artykułami”, dla których zostały ustalone przejściowe oraz podstawowe ceny detaliczne, rozliczają z budżetem Państwa przy sprzedaży powyższych artykułów dokonywanej po cenach przejściowych w formie podatku obrotowego:

- 1) w razie sprzedaży tych artykułów na rynek krajowy:
  - a) w pierwszym roku obowiązywania ceny przejściowej — 20% różnicy pomiędzy przejściową a podstawową ceną zbytu tych artykułów,
  - b) w drugim roku obowiązywania ceny przejściowej — 40% powyższej różnicy,
  - c) w następnych latach obowiązywania ceny przejściowej — 100% powyższej różnicy;
- 2) w razie sprzedaży tych artykułów przedsiębiorstwom handlu zagranicznego z przeznaczeniem na eksport — 100% wymienionej wyżej różnicy.

2. Podatek obrotowy, o którym mowa w ust. 1, pobiera się niezależnie od podatku obrotowego, przypadającego od artykułów z innych tytułów.

§ 27. Jeżeli od sprzedaży danego artykułu oprócz podatku obrotowego, o którym mowa w § 26 ust. 1, należy się także podatek obrotowy pobierany z innych tytułów, to należy podatek z obu powyższych tytułów oblicza się łącznie w sposób następujący:

- 1) w razie uiszczania przez jednostkę gospodarczą podatku obrotowego w formie różnicy pomiędzy ceną zbytu a ceną fabryczną — przez dodanie do różnicy między podstawową ceną zbytu a ceną fabryczną kwoty odpowiadającej 20%, 40% bądź 100% różnicy pomiędzy przejściową a podstawową ceną zbytu;
- 2) w razie uiszczania przez jednostkę gospodarczą podatku obrotowego w formie procentowej — przez zastosowanie do obrotu ustalonego według przejściowych cen zbytu stawki podatkowej określonej według następującego wzoru:

$$\frac{(a+b) \times 100}{c}$$

z tym że:

- a — oznacza kwotę podatku obrotowego ustaloną przez zastosowanie obowiązującej stawki podatkowej do podstawowej ceny zbytu;
- b — oznacza kwotę odpowiadającą 20%, 40% bądź 100% różnicy pomiędzy przejściową a podstawową ceną zbytu,
- c — oznacza przejściową cenę zbytu.

§ 28. Jednostki gospodarcze, które nie są obowiązane do uiszczania podatku obrotowego z innych tytułów, uiszczają podatek obrotowy, o którym mowa w § 26 ust. 1, za okresy miesięczne, w terminie do dnia 23 miesiąca następującego po miesiącu sprawozdawczym. Stosuje się do nich odpowiednio przepisy dotyczące ewidencjonowania i rozliczania podatku, zawarte w przepisach o podatku obrotowym.

§ 29. Jednostka gospodarcza, o której mowa w § 26 ust. 1, obowiązana jest:

- 1) zgłosić organowi finansowemu fakt ustalenia ceny przejściowej na produkowane przez nią artykuły; zgłoszenie powinno być wysłane w ciągu 7 dni po upływie miesiąca, w którym zawiadomiono jednostkę gospodarczą o decyzji ustalającej cenę przejściową artykułów; powinno ono obejmować wszystkie zawiadomienia, które wpłynęły w tym miesiącu;
- 2) zawiadomić organ finansowy o terminie, od którego cenę sprzedaży artykułu stanowić będzie podstawowa cena zbytu artykułu, na 7 dni przed tym terminem;
- 3) prowadzić oddzielną ewidencję artykułów sprzedawanych po przejściowych cenach zbytu, z uwidocznieniem różnicy pomiędzy wartością sprzedaży według przejściowych cen zbytu a wartością sprzedaży według podstawowych cen zbytu.

Rozdział 10.

Opodatkowanie jednostek gospodarczych z tytułu prowadzenia zakładów gastronomicznych.

§ 30. 1. Jednostki gospodarcze prowadzące zakłady gastronomiczne (w tym również restauracje dworcowe i wagony restauracyjne) uiszczają od obrotu osiągniętego ze sprzedaży napojów alkoholowych zawierających więcej niż 18% alkoholu podatek obrotowy w wysokości:

- 1) zakłady specjalne I kategorii, z wyjątkiem dworcowych 16%;
- 2) pozostałe zakłady i wagony restauracyjne 2,4%.

2. Nie wymienione w ust. 1 obroty z tytułu prowadzenia zakładów gastronomicznych są wolne od podatku obrotowego.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w wypadkach przewidzianych w § 41 ust. 3 i § 79 oraz w części I poz. 2 tabeli stanowiącej załącznik do zarządzenia, zwanej dalej „tabelą”.

Rozdział 11.

Zwolnienia i ulgi podatkowe.

§ 31. Zwalnia się od podatku obrotowego obroty osiągnięte:

- 1) przez państwowe jednostki wykonawstwa inwestycyjnego, z wyjątkiem obrotów osiągniętych ze sprzedaży wytworzonych przez te jednostki materiałów budowlanych i prefabrykatów;
- 2) przez państwowe jednostki gospodarcze nie wymienione w pkt 1 oraz spółdzielnie i ich związki ze sprzedaży produktów i świadczenia usług jednostkom gospodarki uspołecznionej, za które te ostatnie pokrywają przypadającą należność z funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów;
- 3) przez przedsiębiorstwa państwowe oraz spółdzielnie i ich związki ze sprzedaży artykułów nietypowych oraz świadczenia nietypowych usług (robót) przemysłowych, o których mowa w §§ 1 i 2 uchwały nr 72 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie cen artykułów nietypowych i opłat za nietypowe usługi (roboty) przemysłowe wykonywane na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1963 r. Nr 17, poz. 96, z 1966 r. Nr 1, poz. 4 i Nr 26, poz. 132 i z 1968 r. Nr 10, poz. 57), pod warunkiem że powyższe artykuły lub usługi są wykonywane na indywidualne zamówienie jednostek gospodarki uspołecznionej;
- 4) przez przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielnie pracy ze sprzedaży produktów oraz świadczenia usług, o których mowa w § 1 uchwały nr 314 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej (Monitor Polski z 1961 r. Nr 69, poz. 296 i Nr 85, poz. 363, z 1963 r. Nr 47, poz. 239 i z 1968 r. Nr 53, poz. 366);
- 5) przez jednostki państwowe objęte planem terenowym oraz spółdzielnie i ich związki z wykonywania na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej robót (usług) w zakresie napraw maszyn i urządzeń produkcyjnych lub robót (usług) związanych z wytwarzaniem, przetwarzaniem, podziałem i opakowaniem produkowanych artykułów (§ 1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 228 Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1964 r. w sprawie zasad i właściwości organów do ustalania cen zbytu artykułów zaopatrzeniowych i inwestycyjnych oraz robót (usług) produkcji jednostek państwowych objętych planem terenowym, spółdzielni, organizacji społecznych i jednostek gospodarki nie uspołecznionej — Monitor Polski z 1964 r. Nr 56, poz. 264 i z 1966 r. Nr 26, poz. 132);
- 6) ze sprzedaży nie przerobionych sposobem przemysłowym produktów uzyskanych w wyniku prowadzenia gospodarki rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, łąkowej, wodnej i rybnej (w tym również ryb, krabów itp. pochodzących z połowów morskich);
- 7) ze sprzedaży produktów wytwarzanych w ramach produkcji specjalnej dla sił zbrojnych i na eksport;
- 8) z tytułu wynajmu:
  - a) lokali w trybie przepisów o publicznej gospodarce lokalami oraz z tytułu używania lokali w domach spółdzielni budownictwa mieszkaniowego na prawach członkowskich (spółdzielcze prawo do lokalu),
  - b) zbiorowych pokoi gościnnych przez zakłady pracy pracownikom państwowym i przedsiębiorstw uspołecznionych,
  - c) w wypadkach, gdy wynajem nie stanowi stałej działalności gospodarczej danej jednostki;
- 9) z tytułu organizowania i prowadzenia kursów naukowych bądź nauczania, odczytów, wystaw, muzeów, publicznych imprez teatralnych, muzycznych i baletowych, zabaw i wieczorków tanecznych, zwierzyńców, świetlic, domów kultury, bibliotek i czytelni, publicznego udostępniania zbiorów bibliotecznych, działalności oświatowej, kulturalnej, artystycznej lub rozrywkowej, z wyjątkiem wyświetlania filmów oraz urządzania widowisk cyrkowych i estradowych;
- 10) z tytułu tranzytu organizowanego;
- 11) ze sprzedaży utensyliów pogrzebowych i trumien (z wyjątkiem metalowych) oraz ze świadczenia usług pogrzebowych;
- 12) w związku z prowadzeniem publicznych toalet, umywalni itp.;
- 13) przez jednostki gospodarcze podległe:
  - a) Ministrowi Obrony Narodowej,
  - b) Ministrowi Sprawiedliwości,
  - c) Ministrowi Spraw Wewnętrznych,
  - d) Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej,
  - e) Prezesowi Centralnego Urzędu Geologii,
  - f) Prezesowi Centralnego Urzędu Jakości i Miar,
  - g) Prezesowi Urzędu Rezerw Państwowych,
  - h) Prezesowi Polskiego Komitetu Normalizacyjnego,
  - i) Komitetowi do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”,
  - j) Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
  - k) Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Wykorzystania Energii Jądrowej;
- 14) przez przedsiębiorstwa państwowe podległe instytucjom, którym przepisy szczególne przyznały osobowość prawną;
- 15) przez banki oraz Powszechną Kasę Oszczędności;
- 16) przez Polski Monopol Loteryjny;
- 17) przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń oraz „Wartę” Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.

§ 32. 1. W stosunku do przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni i ich związków, wytwarzających produkty zaliczane do grupy „1001 drobiazgów”, właściwy miejscowo wydział finansowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) w porozumieniu z wydziałem przemysłu i handlu zaniecha ustalania zobowiązań z tytułu podatku obrotowego od obrotu osiągniętego ze sprzedaży wymienionych wyżej produktów w całości lub w takiej części, która umożliwiłaby jednostkom, o których mowa wyżej, osiągnięcie odsetka zysku dwukrotnie wyższego od odsetka zysku planowanego na podobnych produktach lub na całości produkcji danego przedsiębiorstwa (spółdzielni).

2. Przepis ust. 1 stosuje się do przedsiębiorstw i spółdzielni objętych listą ustaloną w trybie § 12 ust. 3 uchwa-

ly nr 167 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 7 lipca 1967 r. w sprawie dalszej poprawy zaopatrzenia rynku w drobne artykuły przemysłowe powszechnego użytku. Do czasu wprowadzenia eksperymentalnych zasad planowania (§ 9 ust. 3 tej uchwały) przepisy ust. 1 stosuje się ponadto do przedsiębiorstw i spółdzielni objętych listą, stanowiącą załącznik nr 2 do powołanej uchwały.

3. Zaniechanie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się do czasu ewentualnej zmiany cen produktu, w zasadzie nie dłużej niż na okres 1 roku, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym rozpoczęto sprzedaż produktu, jeżeli idzie o produkty wprowadzone po raz pierwszy na rynek, bądź — jeżeli idzie o pozostałe produkty — w którym wydział finansowy wydał decyzję o zaniechaniu poboru podatku. W razie przedłużenia przez organ właściwy do spraw cen okresu stosowania wyższego zysku, przedłuża się odpowiednio okres stosowania ulgi podatkowej.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli ustalona cena produktu zawiera zysk, który wyrażony w procencie kosztu własnego jest dwukrotnie wyższy od takiego odsetka zysku planowanego na podobnych produktach lub na całości produkcji danego przedsiębiorstwa (spółdzielni).

5. Zaniechanie poboru podatku, o którym mowa w ust. 1, następuje na wniosek producenta. Wniosek powinien zawierać odpisy:

- 1) decyzji właściwego organu do spraw cen, zatwierdzającej cenę produktu,
- 2) kalkulacji kosztów produkcji, dołączonej do wniosku o ustalenie ceny produktu, z powołaniem się na pozycję listy przedsiębiorstw oraz pozycję listy produktów, o których mowa w ust. 1 i 2.

6. Jednostki objęte eksperymentem według zasad ustalonych zarządzeniem Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości nr 22 z dnia 30 marca 1962 r. w sprawie wprowadzenia eksperymentalnych zasad planowania i zarządzania w przedsiębiorstwach drobnej wytwórczości, specjalizujących się w produkcji artykułów grupy „1001 drobiazgow”, nie korzystają z ulg podatkowych, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 12.

Opodatkowanie jednostek gospodarczych podległych lub nadzorowanych przez poszczególnych ministrów (kierowników urzędów centralnych).

a) Jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 33. Zwalnia się od podatku obrotowego obroty osiągnięte przez jednostki-gospodarcze:

- 1) podległe Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych ze świadczenia usług;
- 2) nadzorowane przez powyższego ministra.

b) Państwowe jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Ministra Finansów.

§ 34. 1. Przedsiębiorstwa państwowe podległe radom narodowym, a nadzorowane przez Ministra Finansów, prowadzące gry liczbowe, uiszczają podatek obrotowy w wysokości:

- 1) 5% obrotu osiągniętego z prowadzenia gier liczbowych;
- 2) 2,5% pozostałego obrotu nietowarowego.

2. Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, zwalnia się od podatku obrotowego od obrotów towarowych.

§ 35. Za obrót osiągnięty z prowadzenia gier liczbowych uważa się wpływy brutto osiągnięte z wpłat za udziały w tych grach.

§ 36. 1. Podatek obrotowy od obrotów osiągniętych z prowadzenia gier liczbowych (§ 34 ust. 1 pkt 1) płatny jest od wpływów z poszczególnych gier w ciągu 8 dni po dniu losowania.

2. Przedsiębiorstwa, o których mowa w § 34 ust. 1, obowiązane są przedstawiać organowi finansowemu, niezależnie od obowiązujących rozliczeń okresowych (miesięcznych i rocznych) z tytułu podatku obrotowego, rozliczenie z tytułu podatku obrotowego od wpływów z poszczególnych gier, na druku rozliczenia miesięcznego podatku obrotowego. Rozliczenie powyższe powinno być złożone w dniu wpłaty (ust. 1).

§ 37. Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Finansów oraz nie wymienione w § 34 jednostki gospodarcze nadzorowane przez tego ministra zwalnia się od podatku obrotowego.

c) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Górnictwa i Energetyki.

§ 38. 1. Zakłady energetyczne oraz zakłady energetyczne okręgu (ZEO) zgrupowane w Zjednoczeniu Energetyki uiszczają podatek obrotowy od obrotów osiągniętych ze sprzedaży energii elektrycznej brutto (łącznie z wymianą) w wysokości stawki ustalonej dla poszczególnych zakładów pracy przez Zjednoczenie Energetyki, które przesyła Ministerstwu Finansów wykaz planowanych kwot sprzedaży energii elektrycznej oraz ustalonych stawek podatku.

2. Łączna kwota planowanego podatku obrotowego, obliczona na podstawie stawek ustalonych przez Zjednoczenie Energetyki, nie może być niższa od kwoty podatku ustalonej w planie finansowym Zjednoczenia Energetyki na dany rok. Zmiana wysokości stawek ustalonych dla poszczególnych zakładów wymaga uprzedniej zgody Ministerstwa Finansów.

§ 39. 1. Jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Górnictwa Naftowego uiszczają podatek obrotowy od obrotów osiągniętych ze sprzedaży gazu ziemnego w wysokości stawki podatkowej wynikającej ze stosunku procentowego kwoty podatku do kwoty sprzedaży podlegającej opodatkowaniu — ustalonych w planie finansowym jednostki gospodarczej na dany rok.

2. Łączna kwota podatku obrotowego planowanego przez jednostki gospodarcze nie może być niższa od kwoty podatku ustalonej w planie finansowym Zjednoczenia Górnictwa Naftowego na dany rok.

§ 40. 1. Jednostki gospodarcze, o których mowa w §§ 38 i 39, zwalnia się od podatku obrotowego od obrotów nie wymienionych w tych paragrafach.

2. Zwalnia się od podatku obrotowego obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Górnictwa i Energetyki, nie wymienione w §§ 38 i 39, z wyjątkiem jednostek gospodarczych zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Gazowniczego.

d) Jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Ministra Gospodarki Komunalnej.

§ 41. 1. Obrót osiągnięty przez hotele, stanowiące przedsiębiorstwa jednobranżowe, podlega opodatkowaniu podatkiem obrotowym w następującej wysokości:

- 1) od usług noclegowych świadczonych przez hotele — 15% obrotu;
- 2) z tytułu otrzymanej prowizji od osób utrzymujących kwatery prywatne — 3% prowizji;
- 3) od pozostałych usług — 3% obrotu.

2. Nowo otwarte hotele zwalnia się od podatku obrotowego do końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło otwarcie hotelu.

3. Przepisy ust. 1 nie dotyczą prowadzonych przez jednostki wymienione w tym ustępie zakładów gastronomicznych. Obroty osiągnięte w związku z prowadzeniem tych zakładów zwalnia się od podatku obrotowego.

4. Obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze nie wymienione w ust. 1 zwalnia się od podatku obrotowego.

e) Państwowe jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Ministra Handlu Wewnętrznego.

§ 42. 1. Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Handlu Wewnętrznego oraz państwowe jednostki gospodarcze nadzorowane przez tego ministra uiszczają podatek obrotowy w wysokości określonej w tabeli.

2. W wypadkach przewidzianych w tabeli zwalnia się obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze, o których mowa w ust. 1, od podatku.

§ 43. 1. Podatkowi obrotowemu podlega również obrót osiągnięty przez jednostki gospodarcze produkcyjne podległe Centrali Jubilerskiej „Jubiler” ze sprzedaży na rynek w stanie nie przerobionym wyrobów złotych, pochodzących ze skupu. Obrót powyższy podlega opodatkowaniu według stawek wymienionych w części I poz. 3 tabeli.

2. Obrót osiągnięty przez jednostki, o których mowa w ust. 1, ze sprzedaży wyrobów wytworzonych (przetworzonych) przez te jednostki podlega opodatkowaniu łącznie z wartością szlachetnych i półszlachetnych kamieni nabytych od Narodowego Banku Polskiego i użytych do produkcji powyższych wyrobów.

§ 44. Obrót osiągnięty przez jednostki gospodarcze podległe centrali, o której mowa w § 43 ust. 1, ze sprzedaży wyrobów nabytych od Narodowego Banku Polskiego, a naprawionych bądź odnowionych (tj. zbywanych bez zmiany postaci) przez te jednostki — zwalnia się od podatku obrotowego.

§ 45. 1. Obrót produktami wytworzonymi na zlecenie przedsiębiorstw handlowych podległych centrali, o której mowa w § 43 ust. 1, i z ich materiałów przez inne jednostki (produkcja nakładcza) podlega opodatkowaniu podatkiem obrotowym według stawek wymienionych w części I poz. 3 tabeli. Płatnikiem podatku jest przedsiębiorstwo przekazujące surowiec do przerobu w trybie nakładczym.

2. W wypadkach, o których mowa w ust. 1, podstawę opodatkowania stanowi wartość produktów odpowiadająca kosztowi surowca liczonemu po cenie nabycia, powiększonemu o należność z tytułu robocizny.

3. Za datę obrotu w wypadkach, o których mowa w ust. 1, uważa się dzień przyjęcia produktu przez przedsiębiorstwa handlowe.

4. Podatek w wypadku, o którym mowa w ust. 1, płatny jest za okresy miesięczne w terminie do dnia 23 miesiąca następującego po miesiącu, w którym osiągnięto obrót (ust. 3).

5. Płatnik podatku obowiązany jest prowadzić ewidencję ilościowo-wartościową:

- 1) surowców wydanych do przerobu w trybie nakładczym;
- 2) wyrobów wytworzonych sposobem nakładczym i sprzedanych.

f) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Handlu Zagranicznego.

§ 46. 1. Obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Handlu Zagranicznego są wolne od podatku obrotowego, z wyjątkiem obrotów, o których mowa w § 23 uchwały.

2. Przy rozliczaniu podatku obrotowego, o którym mowa w § 23 uchwały, bierze się pod uwagę jedynie obroty

osiągnięte ze sprzedaży produktów, których cena zbytu jest wyższa od ceny fabrycznej.

g) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Komunikacji.

§ 47. 1. Przedsiębiorstwo Wagonów Sypialnych i Restauracyjnych uiszcza podatek obrotowy z tytułu eksploatacji wagonów sypialnych w wysokości 5% obrotu. Pozostałe obroty tego przedsiębiorstwa wolne są od podatku, z wyjątkiem obrotów wagonów restauracyjnych ze sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu (§ 30).

2. Obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze nie wymienione w ust. 1, z wyjątkiem obrotów restauracji dworcowych (§ 30), zwalnia się od podatku obrotowego.

h) Państwowe jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Ministra Kultury i Sztuki.

§ 48. Obroty państwowych jednostek gospodarczych podległych i nadzorowanych przez Ministra Kultury i Sztuki zwalnia się od podatku obrotowego, z wyjątkiem obrotów towarowych osiągniętych przez jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Muzycznego oraz przez Przedsiębiorstwo Państwowe „Polskie Nagrania”.

i) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 49. 1. W okręgowych zarządach lasów państwowych płatnikami podatku obrotowego są nadleśnictwa oraz zespoły składnic, działające na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym. Podatek ten jest opłacany w wysokości stawki planowo-podmiotowej (ust. 5).

2. Podstawę opodatkowania stanowi obrót osiągnięty ze sprzedaży drewna grubego w stanie okrągłym lub przerobionym zarówno własnej, jak i obcej produkcji, z wyjątkami przewidzianymi w ust. 8, po cenach, po których powinna nastąpić sprzedaż danemu odbiorcy zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie cen.

3. Nie podlegają podatkowi obroty uzyskane przez jednostki określone w ust. 1 ze sprzedaży:

- 1) produktów nie drzewnych (np. żywicy, kory, nasion, choinek);
- 2) drewna cienkiego (drobnicy) i karpiny;
- 3) drewna pochodzącego ze skupu z lasów i zadrzewień niepaństwowych, dokonanego po obowiązujących cenach skupu, oraz drewna pochodzącego z zakupu z lasów i zadrzewień państwowych, nie wchodzących w skład państwowego gospodarstwa leśnego, dokonanego po obowiązujących cenach zbytu (bądź cenach detalicznych po odjęciu obowiązujących marż handlowych), pomniejszonych o ustalone rabaty;
- 4) drewna grubego (grubizny) w stanie okrągłym lub przerobionym, dokonanego po cenach zbytu, pomniejszonych o podatek obrotowy — jednostkom organizacyjnym przedsiębiorstw lasów państwowych w celu dalszej sprzedaży (obroty wewnętrzne).

4. W razie niemożności ustalenia za okres płatności podatku obrotów nie podlegających podatkowi zezwala się na jednorazowe wyłączenie z ogólnego obrotu wartości drewna, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, bez względu na okres, w którym wspomniane drewno zostało sprzedane.

5. Wysokość stawki podatkowej określa stosunek procentowy kwoty podatku do kwoty sprzedaży podlegającej opodatkowaniu, ustalonych w planie finansowym dla danego płatnika na dany rok gospodarczy.

6. W razie niemożności ustalenia stawki podatkowej w sposób określony w ust. 5 płatnicy podatku obowiązani

są do czasu zaistnienia tej możliwości do prowizorycznego uiszczania podatku obrotowego w wysokości stawki obowiązującej w poprzednim roku gospodarczym.

7. Podatek obrotowy przypadający od obrotów, o których mowa w ust. 2, płatny jest:

- 1) za okres od dnia 1 do dnia 15 miesiąca — do dnia 28 danego miesiąca;
- 2) za okres od dnia 16 do końca miesiąca — do dnia 13 miesiąca następnego.

§ 50. Jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Produkcji Leśnej „Las” uiszczają podatek obrotowy od obrotu osiągniętego ze sprzedaży wina i miodu pitnego przy zastosowaniu stawek obowiązujących jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Owocowo-Warzywnego (§ 65).

§ 51. Obroty jednostek gospodarczych podległych Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego osiągnięte ze świadczenia usług zwalnia się od podatku obrotowego.

j) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Łączności.

§ 52. Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Łączności zwalnia się od podatku obrotowego, z wyjątkiem Zakładów Przemysłowych Centralnego Zarządu Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch” w Kobyłce.

k) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 53. 1. Obroty osiągnięte przez warsztaty szkolne wyodrębnione w gospodarstwa pomocnicze przy szkołach zawodowych podległych Ministrowi Oświaty i Szkolnictwa Wyższego podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym w wysokości 4,5% obrotu.

2. Obroty jednostek gospodarczych podległych Ministrowi Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, a nie wymienionych w ust. 1, zwalnia się od podatku obrotowego.

l) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Ciężkiego i Ministrowi Przemysłu Maszynowego.

§ 54. Obroty osiągnięte przez warsztaty szkolne wyodrębnione w gospodarstwa pomocnicze przy szkołach zawodowych podległych Ministrowi Przemysłu Ciężkiego i Ministrowi Przemysłu Maszynowego podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym w wysokości 4,5% obrotu.

§ 55. Obrót osiągnięty przez jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Ciężkiego i Ministrowi Przemysłu Maszynowego ze świadczenia usług zwalnia się od podatku obrotowego.

ł) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Chemicznego.

§ 56. 1. W zakresie produktów wytwarzanych przez jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Farmaceutycznego „Polfa” za ceny fabryczne w rozumieniu § 25 należy uważać również ceny fabryczne ustalone według zasad określonych w zarządzeniu nr 36 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 1966 r. w sprawie nadania Zjednoczeniu Przemysłu Farmaceutycznego „Polfa” uprawnień zjednoczenia eksperymentującego i w zakresie finansowania eksportu i importu Biura Produktów Farmaceutycznych Centrali Importowo-Eksportowej Chemikali „Ciech”.

2. Obrót osiągnięty przez jednostki gospodarcze, o których mowa w ust. 1, ze sprzedaży:

- 1) wyrobów gotowych Centrali Importowo-Eksportowej Chemikali „Ciech”;
- 2) półproduktów jednostkom gospodarczym, o których mowa w ust. 1

— nie podlega opodatkowaniu ze względu na to, że sprzedaż powyższa następuje według cen fabrycznych.

§ 57. Obrót osiągnięty przez jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Azotowego ze sprzedaży półproduktów jednostkom gospodarczym zgrupowanym w tym zjednoczeniu na ich cele produkcyjne zwalnia się od podatku obrotowego.

§ 58. Podstawę do obliczenia podatku obrotowego od płyt gramofonowych, wytwarzanych przez Zakłady Chemiczne „Pronit” w Pionkach, stanowi cena zbytu, która jest pochodną od podstawowych cen detalicznych w rozumieniu uchwały nr 308 Rady Ministrów z dnia 20 września 1963 r. w sprawie cen detalicznych płyt gramofonowych oraz utworzenia funduszu ryzyka produkcji w przedsiębiorstwach państwowych.

§ 59. Obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Chemicznego ze świadczenia usług zwalnia się od podatku obrotowego.

m) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Lekkiego.

§ 60. Zwalnia się od podatku obrotowego obroty osiągnięte przez Centralne Biuro Wzornictwa Przemysłu Lekkiego, laboratoria poszczególnych zjednoczeń przemysłu i wzorcownie oraz modelarnie przykładowe ze sprzedaży:

- 1) wszystkich produktów, z wyłączeniem produktów o symbolach stałych oraz tzw. „nowości”, dla których ceny ustala się w trybie uchwały nr 111 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1966 r. w sprawie tworzenia sklepów z artykułami szczególnie atrakcyjnymi typu „nowości” i ustalania cen na te artykuły;
- 2) wzorów i modeli.

§ 61. Obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Lekkiego ze świadczenia usług zwalnia się od podatku obrotowego.

n) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu.

§ 62. 1. W jednostkach gospodarczych zgrupowanych w Centrali Przemysłu Mięsnego:

- 1) w pionie obrotu podatkowi obrotowemu podlega skup zwierząt rzeźnych w wysokości podanej w tabeli; przy skupie trzody chlewnej mięsno-słoninowej i trzody chlewnej bekonowej, bez względu na formę skupu (obowiązkowa, kontraktowana, wolnorynkowa), potrąca się z przypadającego do zarachowania podatku wypłacony dostawcy — zgodnie z obowiązującymi przepisami — ekwiwalent pieniężny, należny za nie pobrany węgiel, pod warunkiem ujęcia go w ewidencji księgowej i w okresowych rozliczeniach podatkowych w oddzielnej pozycji; na tej podstawie organ finansowy dokonuje na karcie kontowej podatnika przypisu podatku w kwocie ustalonej po potrąceniu ekwiwalentu pieniężnego (kwoty podatku netto);
- 2) w pionie produkcji podatkowi obrotowemu podlega obrót, osiągnięty ze sprzedaży produktów objętych katalogiem cen fabrycznych wyrobów mięsnych opodatkowanych, przeznaczonych na zaopatrzenie rynku krajowego, oraz katalogiem cen fabrycznych produktów przeznaczonych na eksport.

2. Obrót osiągnięty ze sprzedaży produktów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podlega podatkowi obrotowemu bez względu na to, czy pochodzą one z produkcji własnej, czy też zostały nabyte od innych jednostek gospodarczych, zgrupowanych zarówno w Centrali Przemysłu Mięsnego, jak i w innych jednostkach.

3. Podatek obrotowy obliczony i wpłacony przez inną jednostkę gospodarczą (ust. 2) od nabytych produktów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podlega potrąceniu z należnego podatku przy rozliczeniu miesięcznym. Kwotę potrącenia z tego tytułu ustala się na podstawie ilości wynikających z dowodów zakupu i stawki podatku obrotowego obowiązującej jednostki gospodarcze zgrupowane w Centrali Przemysłu Mięsnego.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do jednostek gospodarczych, które nie produkują wyrobów podlegających opodatkowaniu (ust. 1 pkt 2).

5. Za datę dokonania obrotu uważa się:

- 1) przy skupie bezpośrednim żywca przez jednostki Centrali Przemysłu Mięsnego — datę odbioru żywca wynikającą ze sporządzonych, stosownie do obowiązujących przedsiębiorstwo przepisów, zestawień odbioru i obliczenia należności za dostawę;
- 2) przy skupie zleconym żywca za pośrednictwem gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” — datę wystawienia faktury przez gminną spółdzielnię na jednostki skupujące Centrali Przemysłu Mięsnego,

§ 63. Składnice wyrobów tytoniowych zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Tytoniowego uiszczają podatek obrotowy od obrotów osiągniętych ze sprzedaży produktów tego przemysłu. Podatek stanowi różnicę między ceną detaliczną produktu, pomniejszoną o marżę detaliczną i hurtową oraz o prowizję na koszty utrzymania tych składnic (0,30%), a jego ceną fabryczną.

§ 64. 1. Jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Spirytusowego uiszczają podatek obrotowy:

- 1) od obrotu spirytusem ewidencjonowanym na kontach materiałowych, jako pochodzącym spoza zakładu — w wysokości różnicy między ceną zbytu a ceną:
  - a) zakupu zwiększoną o 0,50 zł — w razie sprzedaży spirytusu surowego,
  - b) zakupu — w razie sprzedaży spirytusu rektyfikowanego;
- 2) od spirytusu surowego podrozdżowego dostarczonego przez jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniach Przemysłów: Piwowarskiego i Ziemiaczanego, a także od zlewek spirytusu i napojów alkoholowych wszelkiego rodzaju (odpadki, wyroby zwrócone lub skonfiskowane) — w wysokości różnicy między obowiązującą ceną zaliczeniową spirytusu a ceną zakupu (ceną zbytu dostawcy) spirytusu; za datę dokonania obrotu w tym wypadku uważa się datę nabycia spirytusu, przy czym podatek, o którym wyżej mowa, nie wpływa na obowiązek uiszczania podatku obrotowego przypadającego od obrotu osiągniętego ze sprzedaży wymienionych wyżej rodzajów spirytusu;
- 3) od spirytusu surowego, produkowanego z brzołki melasowej oraz od spirytusu rektyfikowanego, produkowanego bezpośrednio z brzołki melasowej, w razie oddania go do przerobu w tym samym zakładzie — w wysokości różnicy między ceną zbytu a ceną fabryczną; za datę dokonania obrotu uważa się datę zaliczenia (oddania) produktu do przerobu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do obrotów spirytusem posiarczynowym.

3. W razie wydania bezpłatnie spirytusu lub wyrobów spirytusowych na cele reklamowe, podlegają one opodatkowaniu w wysokości określonej dla danego produktu w razie jego sprzedaży.

§ 65. 1. Jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Owocowo-Warzywnego uiszczają od obrotu osiągniętego ze sprzedaży win i miodów pitnych podatek obrotowy według stawek podanych w tabeli.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy obrotów osiągniętych przez jednostki, o których mowa w ust. 1, ze sprzedaży (zaliczenia do produkcji) po cenie zbytu nie zawierającej podatku obrotowego napojów winnych przeznaczonych do produkcji destylatu winnego (spirytusu owocowego). Obroty te zwalnia się od podatku. Destylat winny — w razie jego sprzedaży (zaliczenia do produkcji) — podlega podatkowi obrotowemu w wysokości różnicy między ceną zbytu (ceną zaliczeniową) a jego ceną fabryczną.

3. Jednostki gospodarcze, o których mowa w ust. 1, uiszczają podatek obrotowy od sprzedaży (zaliczenia do produkcji) odbiorcom nie zgrupowanym w Zjednoczeniu w obrocie międzyzakładowym lub wewnątrzzakładowym spirytusu, produkowanego z odpadów pofermentacyjnych lub uzyskanego w toku produkcji wina, w wysokości 50% różnicy pomiędzy ceną zaliczeniową (zbytu) a ceną fabryczną, zatwierdzonymi dla tego rodzaju spirytusu.

§ 66. Jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Paszowego „Bacutil” uiszczają podatek obrotowy od obrotów osiągniętych ze sprzedaży produktów z surowców odpadkowych według stawek podanych w tabeli.

§ 67. Jednostki gospodarcze, zgrupowane w Centralach Przemysłu Mięsnego i Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” oraz w Zjednoczeniach Przemysłów: Olejarskiego, Ziemiaczanego, Zielańskiego, Paszowego „Bacutil” i Koncentratów Spożywczych — uiszczają podatek obrotowy za okresy dekadowe, w ciągu 13 dni po upływie dekady, od wszystkich produktów podlegających opodatkowaniu, a jednostki gospodarcze zgrupowane w Zjednoczeniach Przemysłów: Spirytusowego — w wypadkach, o których mowa w § 64 ust. 1 pkt 2 i 3, a Owocowo-Warzywnego — od spirytusu zaliczonego do produkcji (§ 65 ust. 2 i 3).

§ 68. Zwalnia się od podatku obrotowego obroty, osiągnięte przez jednostki gospodarcze:

- 1) zgrupowane w Centrali Przemysłu Mięsnego:
  - a) ze skupu w państwowych gospodarstwach rolnych zwierząt rzeźnych objętych cennikami skupu, o których mowa w zarządzeniu nr 121 Ministrów: Przemysłu Spożywczego i Skupu oraz Rolnictwa z dnia 16 października 1967 r. w sprawie skupu zwierząt rzeźnych od państwowych gospodarstw rolnych (Dz. Urz. Min. Przem. Spoż. i Skupu Nr 15, poz. 70), z wyłączeniem bydła,
  - b) ze skupu trzody bekonowej przekwalifikowanej, zakupionej w ramach dostaw ponadobowiązkowych, oraz trzody chlewnej mięsno-słoninowej z dostaw kontraktacyjnych,
  - c) z tytułu przekazania do obrotu (sprzedaży) zwierząt rzeźnych pochodzących z własnej produkcji zwierzęcej;
- 2) zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Ziemiaczanego — ze sprzedaży wszystkich produktów, z wyłączeniem spirytusu, drożdży i syropu ziemiaczanego;
- 3) zgrupowane w Zjednoczeniu Przemysłu Zielańskiego „Herbapol” — ze sprzedaży mieszanek ziołowych, ziół paczkowanych, ziół luzem oraz olejów eterycznych surowych;
- 4) zgrupowane w Zjednoczeniu Chłodni Składowych — ze sprzedaży wszystkich produktów;
- 5) podległe Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu — ze świadczenia usług.

o) Jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Ministra Rolnictwa.

§ 69. 1. Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Rolnictwa uiszczają od obrotu osiągniętego ze sprzedaży produktów, objętych katalogami cen fabrycznych, podatek obrotowy w wysokości różnicy cen (§ 25).

2. Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Rolnictwa oraz państwowe jednostki gospodarcze nadzorowane przez tego ministra uiszczają podatek obrotowy od obrotów osiągniętych ze sprzedaży niżej wymienionych produktów w następującej wysokości:

1) wino owocowe	37% obrotu;
2) miód pitny	25% obrotu;
3) piwo	24% obrotu;
4) drożdże piekarniane	50% obrotu.

§ 70. Przedsiębiorstwo „Państwowe Tory Wyścigów Konnych” uiszczą podatek obrotowy od obrotów osiągniętych:

- 1) ze sprzedaży biletów wstępu na wyścigi — w wysokości 25% obrotu;
- 2) z totalizatora, od realizacji brutto we wzajemnych zakładach — w wysokości 8% obrotu.

§ 71. Obroty osiągnięte przez jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Rolnictwa oraz przez państwowe jednostki gospodarcze nadzorowane przez tego ministra, a nie wymienione w §§ 69 i 70, zwalnia się od podatku obrotowego.

p) Jednostki gospodarcze podległe Ministrowi Żeglugi.

§ 72. 1. Obroty osiągnięte przez morskie agencje ze świadczenia usług polegających na przeprowadzaniu statków budowanych w stocznjach polskich i zagranicznych dla armatorów obcych oraz z tytułu pilotażu pełnomorskiego zwalnia się od podatku obrotowego.

2. Pozostałe obroty Morskiej Agencji:

- 1) w Gdyni — podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym w wysokości 62% obrotu;
- 2) w Szczecinie — podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym w wysokości 54% obrotu.

§ 73. Obroty jednostek nie wymienionych w § 72 zwalnia się od podatku obrotowego, z wyjątkiem obrotów zakładów gastronomicznych (§ 30).

r) Państwowe jednostki gospodarcze podległe i nadzorowane przez Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 74. 1. Jednostki Przedsiębiorstwa Państwowego „Totalizator Sportowy” uiszczają od obrotu osiągniętego z urządzania gier liczbowych oraz imprez polegających na odgadywaniu wyników imprez sportowych podatek obrotowy w wysokości 1%.

2. Za obrót uważa się sumy wpłat uczestników gier i imprez, o których mowa w ust. 1 (wpływ brutto).

3. Obroty Przedsiębiorstwa Państwowego „Totalizator Sportowy” nie wymienione w ust. 1 zwalnia się od podatku obrotowego.

§ 75. 1. Podatek, o którym mowa w § 74, płatny jest od wpływów z poszczególnych gier i imprez w pierwszym dniu wypłat wygranych,

2. Przepis § 36 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 76. Przedsiębiorstwo Polskie Biuro Podróży „Orbis” oraz jednostki gospodarcze zgrupowane w tym przedsiębiorstwie zwalnia się od podatku obrotowego od obrotów towarowych, z wyjątkiem zakładów gastronomicznych, do których stosuje się przepis § 30.

§ 77. Jednostki gospodarcze, o których mowa w § 76, uiszczają podatek obrotowy od obrotów nietowarowych w następującej wysokości:

- 1) od usług hotelowych — 15% obrotu;
- 2) od pozostałych usług — 3% obrotu.

§ 78. Nowo otwarte hotele zwalnia się od podatku obrotowego od obrotów nietowarowych do końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło otwarcie hotelu.

§ 79. Obroty jednostek gospodarczych podległych radom narodowym, a nadzorowanych przez Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki, w tym również z tytułu prowa-

dzenia zakładów gastronomicznych, zwalnia się od podatku obrotowego.

§ 80. Jednostki gospodarcze nie wymienione w §§ 74, 76 i 79 zwalnia się od podatku obrotowego, z wyjątkiem jednostek gospodarczych zgrupowanych w Zjednoczeniu Sprzętu Sportowego.

Rozdział 13.

Opodatkowanie niektórych spółek cywilnych lub handlowych oraz central prywatnego przemysłu.

§ 81. 1. Spółki cywilne lub handlowe, w których Skarb Państwa, przedsiębiorstwo państwowe albo instytucja, której przepisy szczególne przyznały osobowość prawną, posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego, uiszczają, z wyjątkiem przewidzianym w ust. 2 i § 82, podatek obrotowy w następującej wysokości:

- 1) 1% od obrotów osiągniętych ze sprzedaży materiałów budowlanych i prefabrykatów;
- 2) 4% od obrotów osiągniętych ze sprzedaży produktów nie wymienionych w pkt 1 oraz ze świadczenia usług budowlanych;
- 3) 5% od obrotów z usług nie wymienionych w pkt 2.

2. Opodatkowaniu podlegają również obroty osiągnięte ze sprzedaży w stanie nie przerobionym nabytych produktów. Obrotem w tych wypadkach jest różnica między należnością za sprzedane produkty a ich wartością zakupu. Różnica ta podlega opodatkowaniu w wysokości:

- 1) 20% — jeżeli powyższa różnica nie przekracza 6% wartości należności za sprzedane produkty;
- 2) 33% — w razie niezachowania warunku określonego w pkt 1.

§ 82. Obroty osiągnięte przez jednostki, o których mowa w § 81, ze sprzedaży przedsiębiorstwom handlu zagranicznego produktów przeznaczonych na eksport oraz ze świadczenia usług związanych z eksportem zwalnia się od podatku obrotowego.

§ 83. 1. Centrale prywatnego przemysłu uiszczają — z wyjątkami przewidzianymi w ust. 2 i 3 oraz w § 84 — podatek obrotowy od:

- 1) obrotu ze sprzedaży wytworzonych produktów — w wysokości 4%;
- 2) pozostałych obrotów — w wysokości 5%.

2. Jeżeli centrala, o której mowa w ust. 1, zbywa produkt wytworzony przez osoby trzecie na jej zlecenie i z jej surowca (materiału), zwalnia się od podatku obrotowego część obrotu równającą się odpłacie należnej faktycznemu wykonawcy produktu, zwiększonej o koszt własny nabycia zużytego surowca oraz materiałów pomocniczych będących własnością centrali. Pozostała część obrotu podlega opodatkowaniu w wysokości:

- 1) 20% — jeżeli kwota obrotu podlegającego opodatkowaniu nie przekracza 6% wartości faktury wystawionej przez centralę;
- 2) 33% — w razie niezachowania warunku określonego w pkt 1.

3. Przepisy § 81 ust. 2 i § 82 stosuje się również do central, o których mowa w ust. 1, z tym że obrót osiągnięty przez centrale ze sprzedaży w stanie nie przerobionym nabytych środków produkcji (surowców, materiałów, narzędzi itp.) przeznaczonych na zaopatrzenie producentów zwalnia się od podatku obrotowego.

§ 84. Jeżeli centrala, o której mowa w § 83, świadczy usługi polegające na przyjmowaniu zamówień na usługi lub produkty wykonywane na jej zlecenie przez osoby trzecie z surowców i materiałów tych osób lub zamawiającego, obrotem jest narzut przysługujący centrali z powyższego tytułu. Narzut ten podlega opodatkowaniu w wysokości:

- 1) 20% — jeżeli narzut nie przekracza 6% podstawy jego obliczenia;
- 2) 33% — w razie niezachowania warunku określonego w pkt 1.

DZIAŁ III.

Przepisy końcowe.

§ 85. 1. Pozostaje nadal w mocy zarządzenie Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 1965 r. w sprawie ulg podatkowych dla przedsiębiorstw państwowych podległych radom narodowym oraz dla spółdzielni i ich związków (Monitor Polski z 1966 r. Nr 2, poz. 17), z tym że przez użyte w tym zarządzeniu określenie „podatek od operacji nietowarowych” rozumie się podatek obrotowy od obrotów nietowarowych.

2. Tracą moc zarządzenia Ministra Finansów:

- 1) z dnia 14 maja 1954 r. w sprawie ustalenia i stosowania wzorów druków, przewidzianych w przepisach o podatku obrotowym i o podatku od operacji nietowarowych od jednostek gospodarki społecznej oraz niektórych wzorów druków, przewidzianych w przepisach o podat-

ku dochodowym od spółdzielczości (Monitor Polski Nr A-57, poz. 770);

- 2) z dnia 31 marca 1962 r. w sprawie rozliczania z przedsiębiorstwami handlu zagranicznego niektórych elementów krajowych cen artykułów przeznaczonych na eksport (Monitor Polski Nr 38, poz. 181) — w zakresie unormowanym §§ 20—22 niniejszego zarządzenia;
- 3) z dnia 8 maja 1962 r. w sprawie wysokości i trybu regulowania przez państwowe i spółdzielcze przedsiębiorstwa produkcyjne podatku obrotowego od produktów przeznaczonych na eksport, trybu rozliczania z budżetem Państwa różnicy między ceną zbytu a ceną nabycia powyższych produktów przez przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz wysokości i trybu uiszczania podatku obrotowego od niektórych obrotów powyższych przedsiębiorstw (Monitor Polski Nr 42, poz. 197);
- 4) nr 58 z dnia 16 maja 1968 r. w sprawie dodatkowego podatku obrotowego od szczególnie atrakcyjnych artykułów nowo wprowadzonych na rynek.

§ 86. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1969 r.

Minister Finansów: w z. J. Trendota

Załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 1968 r. (poz. 2).

TABELA STAWEK

podatku obrotowego oraz zwolnień podatkowych dla państwowych jednostek gospodarczych podległych i nadzorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego oraz podległych Ministerstwu Przemysłu Spożywczego i Skupu.

Poz.	Ministerstwo — zjednoczenie (centrala) — przedsiębiorstwo (zakład)	Rodzaj produktów bądź usług	Stawka podatku (% bądź kwota od jednostki produktu) lub zwolnienie
1	2	3	4
I. Ministerstwo Handlu Wewnętrznego			
1	Przedsiębiorstwa przemysłu piekarniczego	1) pieczywo wszelkiego rodzaju (łącznie z wyrobami ciastkarskimi) 2) kwas chlebowy 3) pozostałe	wolne od podatku 15% 5%
2	Zakłady gastronomiczne	wszystkie	wolne od podatku
3	Centrala Jubilerska „Jubiler”	1) obrączki próby 583 2) „ „ „ 333—02 3) „ „ „ 333—09 4) pierścionki produkcji własnej próby 583 5) pierścionki produkcji nakładczej próby 583 6) łańcuszki złote 7) medaliki złote 8) krzyżyki złote 9) kolczyki złote 10) sygnety złote 11) bransolety 12) łańcuszki srebrne 13) korpusy z renowacji 14) srebro przemysłowe 15) zegary 16) wyroby nie wymienione w pkt 1—15 17) sprzedaż komisowa: a) artykuły produkcji krajowej b) artykuły produkcji zagranicznej 18) pozostałe usługi	1% 9% 21% 32% 24% 17% 27% 27% 13% 25% 15% 2% 45% 10% 4% wolne od podatku 40% 60% wolne od podatku

Poz.	Ministerstwo — zjednoczenie (centrala) — przedsiębiorstwo (zakład)	Rodzaj produktów bądź usług	Stawka podatku (% bądź kwota od jednostki produktu) lub zwolnienie
1	2	3	4
4	Wojskowa Centrala Handlowa	1) napoje gazowane, z wyjątkiem wody sodowej 2) pozostałe produkty	15% wolne od podatku
5	Centrala Handlowa „Kossumy”	1) produkty nie objęte katalogiem cen fabrycznych: a) wyroby stolarskie b) pozostałe produkty 2) objęte katalogiem cen fabrycznych 3) usługowy wypiek pieczywa 4) usługi krawieckie, szewskie i pralnicze 5) usługi zakładów fryzjerskich 6) usługi transportowe 7) usługi nie wymienione w pkt 3—6	11% wolne od podatku różnica cen wolny od podatku wolne od podatku 10% wolne od podatku 8%
6	Zjednoczenie Przedsiębiorstw Produkcyjnych Maszyn i Urządzeń Handlowych	wszystkie produkty	różnica cen
7	Podlegające wojewódzkim zjednoczeniom przedsiębiorstw handlowych (zjednoczeniom przedsiębiorstw handlowych miast wyłączonych z województw)	1) sprzedaż komisowa: a) artykułów przemysłowych produkcji krajowej, z wyjątkiem samochodów b) następujących wyrobów pochodzenia zagranicznego: odzieży używanej (w tym również odzieży futrzanej z wierzchem krytym tkaninami oprócz odzieży futrzanej z futer naturalnych i z tworzyw sztucznych) oraz używanego obuwia c) nie wymienionych pod lit. b) artykułów przemysłowych produkcji zagranicznej (oprócz samochodów) d) książek i druków różnych, czasopism, szytów, archiwaliów (w tym również rękopisów) e) artykułów spożywczych produkcji zagranicznej f) wyrobów nie wymienionych pod lit. a)—e) 2) pozostałe usługi	10% 10% 40% 10% 40% 10% wolne od podatku
8	Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Eldom”	1) sprzedaż komisowa 2) pozostałe	10% wolne od podatku
9	Hale i targowiska	wszystkie	30%
10	Nie wymienione w poz. 1—9 tabeli	wszystkie	wolne od podatku
II. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu			
1	Centrala Przemysłu Mięsnego (pion obrotu)	od nabytej w drodze skupu: 1) trzody chlewnej mięsno-słoninowej z dostaw obowiązkowych 2) trzody chlewnej mięsno-słoninowej z dostaw wolnorynkowych 3) trzody chlewnej bekonowej z dostaw obowiązkowych oraz trzody chlewnej mięsno-słoninowej, zakupionej z dostaw obowiązkowych w ramach kontraktacji trzody chlewnej bekonowej (wysort spędowny, wysort poubojowy) 4) bydła z dostaw obowiązkowych: a) krów i wołów b) pozostałego bydła	10,80 zł od 1 kg wagi żywca 1,90 zł od 1 kg wagi żywca 5,80 zł od 1 kg wagi żywca 10,60 zł od 1 kg wagi żywca 12,80 zł od 1 kg wagi żywca

Poz.	Ministerstwo — zjednoczenie (centrala) — przedsiębiorstwo (zakład)	Rodzaj produktów bądź usług	Stawka podatku (% bądź kwota od jednostki produktu) lub zwolnienie
1	2	3	4
2	Zjednoczenie Przemysłu Owocowo-Warzywnego	5) bydła z dostaw wolnorynkowych: a) krów i wołów b) pozostałego bydła 6) bydła z dostaw państwowych gospodarstw rolnych 7) cieląt z dostaw obowiązkowych 8) cieląt z dostaw wolnorynkowych 9) owiec z dostaw obowiązkowych 10) koni 1) wino gronowe krajowe 2) wino gronowe z importu oraz wszelkie produkty Przedsiębiorstwa Państwowego „Centralne Piwnice Win Importowanych” 3) wino owocowe 4) miód pitny 5) pozostałe produkty	2,90 zł od 1 kg wagi żywca 4,20 zł od 1 kg wagi żywca 1,00 zł od 1 kg wagi żywca 9,80 zł od 1 kg wagi żywca 1,00 zł od 1 kg wagi żywca 2,80 zł od 1 kg wagi żywca 1,00 zł od 1 kg wagi żywca 48% 21% 37% 25% różnica cen
3	Zjednoczenie Przemysłu Paszowego „Bacutil”	1) klej skórny i żelatynowy (PN-59/C-81002) 2) pepsyna (ZN-66/MPSS-P/26) 3) koncentrat pepsyny (ZN-66/MPSS-P/27) 4) mączka rogowa techniczna „N” nawozowa (BN-63/8182-01) oraz „G” grys rogowy (BN-63/8182-01) 5) tłuszcz techniczny zwierzęcy topiony rzeźniany: a) twardy (BN-63/8186-01) b) miękki (BN-63/8186-01) 6) żelatyna spożywcza zwykła (Żz) oraz żelatyna do produkcji konserw (PN-63/A-82245) produkowana przez: a) Fabrykę Żelatyny w Brodnicy b) Rejonowe Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Przemysłu Paszowego „Bacutil” w Puławach 7) żelatyna fotograficzna (PN-64/C-9913) produkowana przez: a) przedsiębiorstwo wymienione w pkt 6 lit. a) b) przedsiębiorstwo wymienione w pkt 6 lit. b) 8) żelatyna farmaceutyczna produkowana przez: a) przedsiębiorstwo wymienione w pkt 6 lit. a) b) przedsiębiorstwo wymienione w pkt 6 lit. b) 9) szczecina preparowana (PN-60/R-22001, BN-65/8183-03), z wyłączeniem szczeciny preparowanej produkowanej z surowca chińskiego 10) włosie: a) bydlęce z ogonów preparowane (BN-63/8183-01) b) bydlęce z uszu preparowane (BN-63/8183-02) c) z tchórza preparowane (ZN-66/MPSS-P/40) d) kozie preparowane (ZN-66/MPSS-P/42) 11) wełna ze ścinek futrzarskich (BN-64/7513-01)	15% 48% 28% 10% 25% 15% 26% 15% 33% 29% 21% 17% 13% 25% 15% 53% 15% 40%